

ПРОГРАМА
Управління побутовими відходами в Збараській
територіальній громаді на 2021-2025 роки

1. Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	Збараська міська рада
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документу органу влади про розроблення програми	Закон України „Про відходи”, Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017р. № 820-р, протокольне рішення за результатами наради при Збараському міському голові від 4 лютого 2021 року
3.	Розробник програми	Управління регіонального розвитку Збараської міської ради
4.	Співрозробники програми	Збараське міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»
5.	Відповідальний виконавець програми	Управління регіонального розвитку Збараської міської ради
6.	Учасники програми	Управління регіонального розвитку Збараської міської ради, Збараське міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»
7.	Термін реалізації програми	2021-2025 роки
1)	етапи виконання програми (для довгострокових програм)	-
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	бюджет територіальної громади, кошти небюджетних джерел
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього,	42556,0 тис. гривень

	в тому числі:	
1)	коштів державного бюджету	-
2)	коштів обласного бюджету	-
3)	коштів місцевого бюджету	25056,0 тис. гривень
4)	коштів інших джерел	17500,0 тис. гривень

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Екологічні питання за останні століття набули дуже важливого значення у всьому світі.

Протидія забрудненню довкілля розглядається як один із головних пріоритетів світової політики та міжнародних відносин. Тому майже щороку проходять міжнародні форуми та конференції, присвячені охороні навколишнього природного середовища. Серед питань охорони довкілля вкрай важливим є поводження з твердими побутовими відходами (далі – ПВ), оскільки воно належить до найгостріших господарських і природоохоронних проблем.

Питання поводження з ПВ є надзвичайно актуальним, як для всієї країни, області так і кожного населеного пункту Збараської територіальної громади та потребує якнайшвидшого свого вирішення. Ціна цього рішення вимірюється не тільки вартісними показниками, а й чистотою навколишнього середовища та здоров'ям людей. На обмежених територіях населених пунктів утворюється значний обсяг побутових відходів. Безсистемне і безвідповідальне поводження з такими відходами створює значне навантаження на довкілля, стає причиною забруднення атмосферного повітря та джерел питного водопостачання, сприяє захаращенню територій та порушенню благоустрою.

Розроблення програми управління побутовими відходами в Збараській громаді на 2021-2025 роки (далі – Програма) обумовлено наступними факторами:

прогресуючим характером нагромадження відходів і посилення їх негативного впливу на довкілля й здоров'я людей;

орієнтацією існуючої системи поводження з відходами на їх полігонне захоронення;

недостатньо налагодженим обліком відходів та моніторингом їх потоків;
відсутністю системи перероблення відходів, що призводить до втрати тисячі тонн сировинно-цінних матеріалів;

низьким рівнем екологічної культури поводження з відходами.

Одними з основних завдань визначених законодавством України для органів місцевого самоврядування – це вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів, надання якісних послуг в цій сфері, розроблення та затвердження схем санітарної очистки населених пунктів, затвердження місцевих програм поводження з відходами, контроль за їхнім виконанням, створення полігонів, прийняття рішення про відвід земельних ділянок для розміщення відходів і будівництва об'єктів поводження з відходами та інше.

Протягом останніх років у Збараській громаді утворюється понад 30 тис. куб. метрів (8 тис. тонн) побутових відходів, для захоронення яких функціонує 25 сміттєзвалищ, загальною площею понад 15 га.

Переважає більшість об'єктів поводження з побутовими відходами регіону здебільшого вичерпали свій ресурс, а самі сміттєзвалища стали фактором антропогенного навантаження на довкілля. Об'єкти експлуатуються з порушеннями екологічних і санітарно-епідемічних вимог. Складування здійснюється безсистемно, відходи підгортаються та ущільнюються періодично, не забезпечено контролю за станом підземних вод, атмосферного повітря, ґрунтів, відсутні системи захисту ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу і фільтрату. Частим явищем на сміттєзвалищах є пожежі, при яких активно забруднюється атмосферне повітря..

Серед діючих сміттєзвалищ Збараської територіальної громади найбільш вагомих обсяг робіт із складування відходів та рекультивациі виконується на Старозбараському сміттєзвалищі, де захоронюються відходи з міста Збараж та довколишніх сіл. На цьому сміттєзвалищі впродовж останніх років на постійній основі проводяться спеціальні роботи з пересипання відходів інертною

складовою, поступово здійснюється рекультивація, однак воно давно вичерпало свій ресурс.

Правовстановлюючі документи на земельні ділянки під сміттєзвалищами відсутні. Всі населені пункти громади експлуатують сміттєзвалища з порушеннями земельного законодавства – без оформлення права користування земельними ділянками.

Неналежним чином проводиться робота з паспортизації, рекультивації та санації. Так, на сьогодні паспортизовано та внесено у реєстр лише 1 місце видалення відходів, що ведеться згідно Порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 1998 р. №1216.

Послуги у сфері поводження з побутовими відходами надає міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут». Рівень охоплення населення Збараської громади послугами з поводження з побутовими відходами становить 25%. У селах санітарне очищення майже не організоване, до збирання та вивезення відходів не залучаються підприємства, що надають такі послуги. Населення самостійно вивозить відходи на сільські звалища, які знаходяться у природних рельєфних утвореннях – балках, ярах, долинах річок.

Через відсутність належної системи поводження з ПВ на територіях населених пунктів, як правило у приватному секторі, щорічно виявляється близько 100 несанкціонованих стихійних звалищ.

Відповідно до статті 32 Закону України „Про відходи” з 1 січня 2018 року набрала чинності заборона на захоронення неперероблених (необроблених) побутових відходів — тобто запроваджується обов’язкове роздільне збирання або сортування сміття. Станом на 1 січня 2021 року роздільним збиранням твердих побутових відходів охоплено 11 населених пунктів, що складає 20 % від їх загальної кількості.

Завдяки впровадженню роздільного збирання побутових відходів обсяги захоронення відходів на сміттєзвалищах громади значно зменшились.

Важливою передумовою впровадження комплексу планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо збирання,

зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, що утворилися в населених пунктах є розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів. На сьогоднішній день в громаді відсутні такі схеми.

Поліпшення екологічної та санітарно-епідемічної ситуації, забезпечення належного поводження з ПВ є одним із пріоритетних завдань органів місцевого самоврядування, тому зумовлює необхідність реалізації даної Програми.

3. Визначення мети Програми

Метою Програми є зменшення негативного впливу побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини шляхом створення умов для надання високоякісних послуг з поводження з побутовими відходами із застосуванням сучасних методів і технологій.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Шляхи та засоби розв'язання проблеми поводження з побутовими відходами ґрунтуються на чинній правовій базі та новітніх технологіях у цій сфері.

Враховуючи екологічні та економічні фактори, планується впровадити комплексну систему, яка базується на організації роздільного збирання побутових відходів, сортування на спеціальній технологічній лінії, компостуванні органічної частини та складування залишку, що не утилізується на полігонах.

Ця система включає такі етапи робіт:

- організацію роздільного збирання відходів у місцях їх утворення та постачання на переробні підприємства;
- створення пункту збирання і заготівлі відходів як вторинної сировини;
- збирання відходів і транспортування на сміттєпереробні підприємства;

- вилучення на сортувальній лінії корисних компонентів побутових відходів та утилізація їх залишку;

- організацію збирання, перероблення та утилізації великогабаритних і будівельних відходів, використаної побутової техніки тощо.

Програму планується виконати протягом 2021 -2025 років.

Реалізація заходів Програми здійснюватиметься за рахунок коштів місцевого бюджету та коштів з інших джерел не заборонених законом.

Обсяг фінансування Програми уточнюється щороку під час формування місцевих бюджетів на відповідний рік з урахуванням їх фінансових можливостей.

5. Перелік завдань, заходів Програми та результативні показники

Основними завданнями Програми є:

- розробка схеми санітарного очищення населених пунктів громади;
- розширення територій, які охоплені послугою з поводження з побутовими відходами;
- вибір земельної ділянки для будівництва об'єкта поводження з побутовими відходами та оформлення на неї правовстановлюючих документів;
- будівництво об'єкта поводження з побутовими відходами;
- придбання контейнерів для змішаних побутових відходів;
- проведення рекультивації несанкціонованих сміттєзвалищ;
- заліснення території рекультивованих сміттєзвалищ;
- створення пункту для приймання вторинної сировини;
- впровадження роздільного збирання побутових відходів у населених пунктах громади, а саме спорудження майданчиків, павільйонів та придбання контейнерів для роздільного збирання;
- видавництво поліграфічної продукції, проведення лекцій (уроків) у навчальних закладах, вивчення досвіду щодо належного поводження з побутовими відходами.

Виконання Програми дасть можливість:

- забезпечити реалізацію державної політики у сфері поводження з побутовими відходами;
- стовідсотково охопити населення послугою з поводження з побутовими відходами;
- припинити експлуатацію несанкціонованих сміттєзвалищ;
- впровадити роздільне збирання відходів у всіх населених пунктах громади;
- збільшити використання вторинної сировини до 70-80% від загального обсягу побутових відходів;
- зменшити обсяги накопичення відходів на сміттєзвалищах громади;
- поліпшити санітарно-епідеміологічну та екологічну ситуацію в громаді;
- підвищити рівень екологічної свідомості населення, зокрема школярів.

В результаті виконання заходів Програми у громаді буде наявна схема санітарного очищення населених пунктів, частка населення, що охоплена послугою з поводження з побутовими відходами зросте до 100 %, буде збудовано об'єкт поводження з побутовими відходами, створено пункт приймання вторинної сировини, споруджено понад 40 майданчиків, павільйонів і придбано 948 контейнерів для роздільного збирання відходів та 5530 контейнерів для змішаних відходів, придбано 3 одиниці спеціалізованої техніки (сміттєвозів), проведено рекультивацію 15 га несанкціонованих сміттєзвалищ, проведено заліснення територій, а також проведено 245 лекцій (уроків) у навчальних закладах, видано понад 2500 од. поліграфічної продукції щодо належного поводження з побутовими відходами.

**Ресурсне забезпечення програми управління побутовими відходами в
Збразькій територіальній громаді на 2021-2025 роки**

		тис. гривень
Обсяг коштів, які пропонується залучити на	Етапи виконання програми I	Усього витрат на

виконання програми	2021	2022	2023	2024	2025	виконання програми
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	2315,0	6555,0	23990,0	6198,0	3498	42556,0
державний бюджет	-	-	-	-	-	-
обласний бюджет	-	-	-	-	-	-
місцевий бюджет	2315,0	6555,0	6490,0	6198,0	3498,0	25056,0
інші джерела	-	-	17500,0	-	-	17500,0

6. Напрями діяльності та заходи програми управління побутовими відходами в Збараській територіальній громаді на 2021-2025 роки

Назва напрямку діяльності	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдання, тис. гривень	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі за роками					Очікуваний результат
						2021	2022	2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Технічний розвиток сфери поводження з побутовими відходами	1) розробка схеми санітарного очищення населених пунктів територіальної громади	2021 рік	управління регіонального розвитку ЗМР, Збараське міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	державний бюджет	-	-	-	-	-	-	виготовлення та затвердження схеми санітарного очищення населених пунктів громади
				обласний бюджет	-	-	-	-	-		
				місцевий бюджет	160,0	160,0	-	-	-		
				інші джерела	-	-	-	-	-		
				Всього	160,0	160,0	-	-	-		
	2) розширення територій, які охоплені послугою з поводження з побутовими відходами	2021-2025 роки	управління регіонального розвитку ЗМР, Збараське міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	державний бюджет	-	-	-	-	-	-	укладання договорів на послугу з поводження з побутовими відходами (% від загальної кількості населення), у тому числі за роками: у 2021 році – 40 %; у 2022 році – 60 %; у 2023 році – 70 %; у 2024 році – 80 %; у 2025 році – 100 %
				обласний бюджет	-	-	-	-	-		
				місцевий бюджет	-	-	-	-	-		
				інші джерела	-	-	-	-	-		
				Всього	-	-	-	-	-		
2. Покращення матеріально-технічної бази	1) придбання контейнерів для змішаних	2021-2025 роки	управління регіонального розвитку ЗМР,	державний бюджет	-	-	-	-	-	придбання контейнерів для змішаних відходів: у 2022 році – 150 контейнерів;	
				обласний	-	-	-	-	-		

комунальних підприємств	побутових відходів		Збарзьке міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	бюджет						у 2023 році – 150 контейнерів; у 2024 році – 150 контейнерів; у 2025 році – 80 контейнерів	
				місцевий бюджет	4240,0	-	1200,0	1200,0	1200,0		640,0
				інші джерела	-	-	-	-	-		-
				Всього	4240,0	-	1200,0	1200,0	1200,0		640,0
	2) придбання сміттєвозів	2021-2025 роки	управління регіонального розвитку ЗМР, Збарзьке міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	державний бюджет	-	-	-	-	-	-	придбання сміттєвозів у 2022 році – 1 одиниця контейнерів; у 2023 році – 1 одиниця; у 2024 році – 1 одиниця
				обласний бюджет	-	-	-	-	-	-	
				місцевий бюджет	6000,0	-	2000,0	2000,0	2000,0	-	
				інші джерела	-	-	-	-	-	-	
Всього				6000,0	-	2000,0	2000,0	2000,0	-		
3. Будівництво об'єкта приймання, переробки та утилізації побутових відходів	2021 рік	Управління регіонального розвитку ЗМР, Збарзьке міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	державний бюджет	-	-	-	-	-	-	виготовлення правостановлюючих документів на земельну ділянку для будівництва об'єкта поводження з побутовими відходами, орієнтовною площею до 5 га	
			обласний бюджет	-	-	-	-	-	-		
			місцевий бюджет	10,0	10,0	-	-	-	-		
			інші джерела	-	-	-	-	-	-		
			Всього	10,0	10,0	-	-	-	-		
1) будівництво об'єкта поводження з побутовими відходами	2022-2023 роки	приватні інвестори, Збарзька міська рада	державний бюджет	-	-	-	-	-	-	будівництво сміттєпереробного підприємства із застосуванням новітніх технологій та обладнання – 1 об'єкт	
			обласний бюджет	-	-	-	-	-	-		
			місцевий бюджет	7500,0	-	2000,0	2000,0	2000,0	1500,0		

				інші джерела	17500,0	-		17500,0				
				Всього	25000,0	-	2000,0	19500,0	2000,0	1500,0		
4.Очищення територій від несанкціонованих стихійних сміттєзвалищ та заліснення земельних ділянок під ними	1) Проведення рекультивації комунального сміттєзвалища у селі Старий Збараж (в тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації)	2021-2022 роки	Управління регіонального розвитку ЗМР, Збаразьке міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	державний бюджет	-	-	-	-	-	-	проведення рекультивації сміттєзвалища площею 3 га	
				обласний бюджет	-	-	-	-	-	-		
				місцевий бюджет	1500,0	1500,0	-	-	-	-		
				інші джерела	-	-	-	-	-	-		
				Всього	1500,0	1500,0	-	-	-	-		
	2) Проведення рекультивації сільських несанкціонованих сміттєзвалищ (в тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації)	2021-2025 роки	Управління регіонального розвитку ЗМР, Збаразьке міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	державний бюджет	-	-	-	-	-	-	-	проведення рекультивації сільських несанкціонованих сміттєзвалищ у 2022 році – 6 одиниць орієнтовною площею 3 га; у 2023 році – 6 одиниць орієнтовною площею 3 га; у 2024 році – 6 одиниць орієнтовною площею 3 га; у 2025 році – 6 одиниць орієнтовною площею 3 га;
				обласний бюджет	-	-	-	-	-	-		
				місцевий бюджет	1200,0	-	300,0	300,0	300,0	300,0		
				інші джерела	-	-	-	-	-	-		
				Всього	1200,0	-	300,0	300,0	300,0	300,0		
	3) Заліснення рекультивованих земельних ділянок	2022-2025 роки	Управління регіонального розвитку ЗМР, Збаразьке міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	державний бюджет	-	-	-	-	-	-	-	Висаджено саджанців – у 2022 році – 12000 одиниць; у 2023 році – 12000 одиниць; у 2024 році – 12000 одиниць; у 2025 році – 24000 одиниць
				обласний бюджет	-	-	-	-	-	-		
місцевий бюджет				1800,0	-	360,0	360,0	360,0	720,0			
інші джерела				-	-	-	-	-	-			
Всього				1800,0	-	360,0	360,0	360,0	720,0			
5. Розширення простору використання побутових відходів як вторинної	1) створення пункту для приймання вторинної сировини	2022 рік	Управління регіонального розвитку ЗМР, Збаразьке міське комунальне підприємство по	державний бюджет	-	-	-	-	-	-	спорудження пункту для приймання вторинної сировини: у 2022 році - 1 пункт	
				обласний бюджет	-	-	-	-	-	-		
				місцевий бюджет	50,0	-	50,0	-	-	-		

сировини			благоустрою «Добробут»	інші джерела	-	-	-	-	-	-		
				Всього	50,0	-	50,0	-	-	-		
	2) впровадження роздільного збирання побутових відходів у населених пунктах громади: а) спорудження майданчиків, павільйонів для роздільного збирання; б) придбання контейнерів для роздільного збирання	2021-2025 роки	Управління регіонального розвитку ЗМР, Збаразьке міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	державний бюджет	-	-	-	-	-	-		спорудження майданчиків, павільйонів, для роздільного збирання відходів: у 2021 році – 15 об'єктів; у 2022 році – 15 об'єктів; у 2023 році – 10 об'єктів придбання контейнерів для роздільного збирання: у 2021 році – 200 контейнерів; у 2022 році – 200 контейнерів; у 2023 році – 230 контейнерів; у 2024 році – 159 контейнерів; у 2025 році – 159 контейнерів
				обласний бюджет	-	-	-	-	-	-		
				місцевий бюджет	2496,0	625,0	625,0	610,0	318,0	318,0		
				інші джерела	-	-	-	-	-	-		
Всього				2496,0	625,0	625,0	610,0	318,0	318,0			
6. Освітньо-просвітницькі заходи у сфері поводження з побутовими відходами	2021-2025 роки	управління регіонального розвитку ЗМР, управління освіти, молоді та спорту ЗМР, Збаразьке міське комунальне підприємство по благоустрою «Добробут»	державний бюджет	-	-	-	-	-	-		проведення лекцій у навчальних закладах, у тому числі за роками: у 2021 році – 49 лекцій (уроків); у 2022 році – 49 лекцій (уроків); у 2023 році – 49 лекцій (уроків); у 2024 році – 49 лекцій (уроків); у 2025 році – 49 лекцій (уроків) видання поліграфічної продукції, у тому числі за роками: у 2021 році – понад 500 одиниць; у 2022 році – понад 500 одиниць; у 2023 році – понад 500 одиниць; у 2024 році – понад 500 одиниць; у 2025 році – понад 500 одиниць	
			обласний бюджет	-	-	-	-	-	-			
			місцевий бюджет	100,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0			
			інші джерела	-	-	-	-	-	-			
			Всього	100,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0			
Усього за Програмою					42556,0	2315,0	6555,0	23990,0	6198,0	3498,0		

7. Механізм реалізації Програми та контроль за її виконанням

Координація та контроль за виконанням Програми покладається на управління регіонального розвитку Збараської міської ради.

Відповідальним виконавцям забезпечити виконання заходів Програми та про виконану роботу інформувати управління регіонального розвитку Збараської міської ради щороку до 5 грудня впродовж терміну дії Програми.

Управлінню регіонального розвитку Збараської міської ради щороку до 10 грудня інформувати Збараську міську раду впродовж терміну дії Програми.

Секретар міської ради

Андрій Синчишин

Галина Берекета

Роман НАПОВАНЕЦЬ